

THE ULURU STATEMENT FROM THE HEART IN TIBETAN

ང་ཚོ་ལྷོ་ཕྱེད་གོ་ཡའི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཙུ་བློན་ཚོགས་ཀྱི་མཉམ་འཛུགས་ཐོག་ལྷ་ལུ་རུ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱགས་གདམ་དེ་བཙོན་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོ་གདོད་མའི་རིགས་དང་རྩོལ་སྤྱོད་མཚུངས་པའི་མི་རིགས་ནི་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡ་དང་འདྲིའི་ཉེ་ཁོར་སྤང་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་རྒྱུས་ཀྱི་མི་རིགས་ཆེས་ཐོག་མ་འདི་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་བློན་ཚོ་ལྷོ་ཕྱེད་འདྲིའི་བདག་པོ་

ཡིན། དེ་ཡང་ང་ཚོའི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ནས་བཟང་ས་འདྲིའི་བདག་དབང་འཛིན་ཡོད་པ་དང་། བྱི་མང་གི་ཆེས་སྲོལ་ལྟར་ན་གནའ་བོའི་དུས་ནས་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་ཞིང་། ཚན་རིག་ལ་ལྟར་ན་ལོ་ ༤༠༠༠༠ ལོར་ནས་ས་གནས་འདྲིའི་ང་ཚོའི་མི་རིགས་གནས་ཆགས་ཡོད། བདག་དབང་ཞེས་པ་ནི་ང་ཚོའི་མེས་པོའི་སའམ་རང་བྱུང་སྐྱེ་དངོས་དང་ས་དེར་སྐྱེ་འཆར་བྱུང་ནས་གཞིས་ཆགས་ཡོད་པའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་བར་གྱི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་གོ་དགོས་པ་དང་། ལྷ་མཚན་འདྲིའི་གཞི་བཞག་ཐོག་ ང་ཚོ་ས་འདྲིའི་བདག་པོ་དང་དེར་བདག་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་ས་འདྲིའི་བདག་དབང་ནམ་ཡང་མགོ་བཏགས་ཞུས་མེད་ལ། ས་འདྲི་ནམ་ཡང་འདྲིར་མེད།

ང་ཚོའི་བདག་དབང་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡའི་གཞུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལྷ་མཉམ་འབྲེལ་གནས་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཆོག་གནས་ལྷོགས་གཞན་ཡོང་ག་ལ་སྤྱོད། ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདྲིའི་ས་གནས་འདྲིའི་ལོ་རྒྱུད་ལྷོག་ལྷོག་ཅས་བདག་དབང་འཛིན་ཕྱེད་ཡོད་པས། ཉེ་བའི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ནང་ཙུ་ཆེན་གྱི་ས་ཆ་འདི་དང་ང་ཚོའི་མི་རིགས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དམིགས་བསལ་དེ་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནས་ཡལ་བ་ག་ལ་སྤྱོད།

དེར་བརྟེན་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཙུ་བློན་བསྐྱར་བཙོན་གདམ་ན་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡར་གནའ་རབས་ཀྱི་བདག་དབང་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། མི་རིགས་གཞན་དང་བསྐྱར་ན་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ནི་བཙོན་འཇུག་ཕྱེད་པ་མང་ཤོས་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་ང་ཚོ་སྐྱེད་དུས་ནས་ཉེས་ཅན་པ་མ་ཡིན། ང་ཚོའི་ཕུ་གུ་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་ལས་ཁ་ཐོར་འགྲོ་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོས་ཕུ་གུར་བཙོན་བཀུར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ང་ཚོའི་གཞིན་སྐྱེས་པོ་ཆེན་ཞིག་བཙོན་དུ་ཚུད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ང་ཚོའི་མ་འོངས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིན། གནད་དོན་དེ་

ལྟར་ལས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་ནི་བྱི་ལྷོ་ཕྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་སྲོལ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད་ལ་ང་ཚོར་ནུས་སྟོབས་མེད་པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཀྱིས་ཀྱང་རེད། ང་ཚོས་ཙུ་བློན་བསྐྱར་བཙོན་ཕྱེད་ནས་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཐུག་པའི་ཐོག་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་དབང་ཆ་བདག་འཛིན་ཕྱེད་བའི་རེ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་རིགས་ལ་རྣམས་སྟོབས་དང་དབང་ཐང་ལྷེལ་བ་ཡིན་ན་ང་ཚོའི་ཕུ་གུ་ཚོར་མཉམ་ལས་དར་རྒྱས་ཡོང་ངེས་རེད། ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡའི་ཙུ་བློན་ནང་ཆ་འཛོག་བཞག་དགོས་

པར་ཞུ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། **Makarrata** ལྷ་ལྷ་རྩ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དཀའ་ངལ་མང་པོར་མཉམ་ཁྱེད་གདོད་ལེན་ཕྱེད་པའི་དོན་རེད། ང་ཚོའི་མཐར་ཐུག་དམིགས་ལུལ་ནི་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡའི་མང་རྣམས་དང་དྲང་བདེན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བསྐྱར་བའི་ཐོག་ང་ཚོའི་ཕུ་གུ་རྣམས་ལ་

བདེན་པ་དང་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཞིག་བཙོན་ཐུ་དེ་ཡིན། ང་ཚོས་ལྷ་ལྷ་རྩ་ཏེ་ལྷན་ཚོགས་ཞིག་བཙོན་ནས་དེས་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡའི་གཞུང་དང་གདོད་མའི་མི་རིགས་བར་གྲོས་མཐུན་དང་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་པོ་བཤད་པར་འགན་ཁུར་སྤངས་དགོས་ཡིན། བྱི་ལོ་

༡༩༩༧ ལོར་ང་ཚོའི་མི་རིགས་རྣམས་མི་འདོར་ཞིབ་གཤེར་སྐབས་མི་གངས་སུ་ཆེས་པ་རེད། བྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོར་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་དང་སེམས་ཚོར་ཉན་ནས་ཆ་འཛོག་ཕྱེད་པར་རེ་སྐྱེལ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོ་སྤྱོད་སྐྱར་ནས་ཐོན་ཏེ་ས་ཁྱོན་ཆེ་བའི་ལུང་པ་འདྲིའི་གོམས་གྲོས་ཕྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡའི་མི་རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་མཉམ་ལས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་བྱེད་རྣམས་པས་ང་ཚོའི་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་བར་ཞུ་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད།

THE ULURU STATEMENT FROM THE HEART

IN ENGLISH

We, gathered at the 2017 National Constitutional Convention, coming from all points of the southern sky, make this statement from the heart:

Our Aboriginal and Torres Strait Islander tribes were the first sovereign Nations of the Australian continent and its adjacent islands, and possessed it under our own laws and customs. This our ancestors did, according to the reckoning of our culture, from the Creation, according to the common law from 'time immemorial', and according to science more than 60,000 years ago.

This sovereignty is a spiritual notion: the ancestral tie between the land, or 'mother nature', and the Aboriginal and Torres Strait Islander peoples who were born therefrom, remain attached thereto, and must one day return thither to be united with our ancestors. This link is the basis of the ownership of the soil, or better, of sovereignty. It has never been ceded or extinguished, and co-exists with the sovereignty of the Crown.

How could it be otherwise? That peoples possessed a land for sixty millennia and this sacred link disappears from world history in merely the last two hundred years?

With substantive constitutional change and structural reform, we believe this ancient sovereignty can shine through as a fuller expression of Australia's nationhood.

Proportionally, we are the most incarcerated people on the planet. We are not an innately criminal people. Our children are alienated from their families at unprecedented rates. This cannot be because we have no love for them. And our youth languish in detention in obscene numbers. They should be our hope for the future.

These dimensions of our crisis tell plainly the structural nature of our problem. This is *the torment of our powerlessness*.

We seek constitutional reforms to empower our people and take a rightful place in our own country. When we have power over our destiny our children will flourish. They will walk in two worlds and their culture will be a gift to their country.

We call for the establishment of a First Nations Voice enshrined in the Constitution.

Makarrata is the culmination of our agenda: the coming together after a struggle. It captures our aspirations for a fair and truthful relationship with the people of Australia and a better future for our children based on justice and self-determination.

We seek a Makarrata Commission to supervise a process of agreement-making between governments and First Nations and truth-telling about our history.

In 1967 we were counted, in 2017 we seek to be heard. We leave base camp and start our trek across this vast country. We invite you to walk with us in a movement of the Australian people for a better future.

@UluruStatement

@UluruStatement

@UluruStatement

Visit UluruStatement.org for more information